

ఆపదా మపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదామ్ |
 లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమా మ్యహమ్ ||
 ధర్మాత్మా సత్యసంధశ్చ రామో దాశరథి ర్యది |
 పారుషే చాప్రతిద్వంద్వ శ్శరైసం జహి రావణీమ్ ||

అథ చతుస్త్రింశ స్సర్గః

సీతాయాః హనుమతి రావణభ్రమః

తస్యా స్త ద్వచనం శ్రుత్వా హనుమాన్ హరియూథపః |
 దుఃఖా ద్దుఃఖాభిభూతాయా స్సాంత్య ముత్తర మబ్రవీత్ || 1

అహం రామస్య సందేశా ద్దేవి! దూత స్తవాగతః |
 వైదేహి! కుశలీ రామ స్త్యాం చ కౌశల మబ్రవీత్ || 2

యో బ్రాహ్మ మస్త్యం వేదాంశ్చ వేద వేదవిదాం వరః |
 స త్యాం దాశరథీ రామో దేవి! కౌశల మబ్రవీత్ || 3

లక్ష్మణశ్చ మహాతేజా భర్తు స్తేన నుచరః ప్రియః |
 కృతవాన్ శోకసంతప్త శ్శిరసా తేన భివాదనమ్ || 4

సా తయోః కుశలం దేవీ నిశమ్య నరసింహయోః |
 ప్రీతిసంహృష్టసర్వాంగీ హనుమంత మథాబ్రవీత్ || 5

కల్యాణీ బత గాథేయం లౌకికీ ప్రతిభాతి మా |
 ఏతి జీవంత మానందో నరం వర్షశతాదపి || 6

తయా సమాగతే తస్మిన్ ప్రీతి రుత్పాదితా ద్భుతా |
 పరస్పరేణ చాలాపం విశ్వస్తౌ తౌ ప్రచక్రతుః || 7

తస్యా స్తద్వచనం శ్రుత్వా హనుమాన్ హరియూథపః |
 సీతాయా శ్శోకదీనాయా స్సమీప ముపచక్రమే || 8

- యథా యథా సమీపం స హనుమా నుపసర్పతి |
 తథా తథా రావణం సా తం సీతా పరిశంకతే || 9
- అహో ధీగ్ దుష్కృత మిదం కథితం హి యదస్య మే |
 రూపాంతర ముపాగమ్య స ఏవాయం హి రావణః || 10
- తా మశోకస్య శాఖాం సా విముక్త్యా శోకకర్షితా |
 తస్యా మేవానవద్యాంగీ ధరణ్యాం సముపావిశత్ || 11
- హనుమానపి దుఃఖార్తాం తాం దృష్ట్వా భయమోహితామ్ |
 అవందత మహాబాహు స్తత స్తాం జనకాత్మజామ్ || 12
- సా చైనం భయవిత్రస్తా భూయో నైవాభ్యుదైక్షత |
 తం దృష్ట్వా వందమానం తు సీతా శశినిభాననా || 13
- అబ్రవీ ద్దీర్ఘ ముచ్ఛ్వస్య వానరం మధురస్వరా |
 మాయాం ప్రవిష్టో మాయావీ యది త్వం రావణ స్వయమ్ || 14
- ఉత్పాదయసి మే భూయ స్సంతాపం తం న శోభనమ్ |
 స్వం పరిత్యజ్య రూపం యః పరివ్రాజక రూపధృత్ || 15
- జనస్థానే మయా దృష్ట స్త్వం స ఏవాసి రావణః |
 ఉపవాసకృశాం దీనాం కామరూప! నిశాచర! || 16
- సంతాపయసి మాం భూయ స్సంతప్తాం తం న శోభనమ్ |
 అథవా నైతదేవం హి యన్మయా పరిశంకితమ్ || 17
- మనసో హి మమ ప్రీతి రుత్పన్నా తవ దర్శనాత్ |
 యది రామస్య దూత స్త్వ మాగతో భద్ర మస్తు తే || 18
- పృచ్ఛామి త్వాం హరిశ్రేష్ఠ! ప్రియా రామకథా హి మే |
 గుణాన్ రామస్య కథయ ప్రియస్య మమ వానర! || 19

చిత్తం హరసి మే సౌమ్య! నదీకూలం యథా రయః |
అహో! స్వప్నస్య సుఖతా యాహమేవం చిరా హృతా || 20

ప్రేషితం నామ పశ్యామి రాఘవేణ వనౌకసమ్ |
స్వప్నేఽపి యద్యహం వీరం రాఘవం సహలక్ష్మణమ్ || 21

పశ్యేయం నావసీదేయం స్వప్నోఽపి మమ మత్సరీ |
నాహం స్వప్న మిమం మన్యే స్వప్నే దృష్ట్వా హి వానరమ్ || 22

న శక్యోఽభ్యదయః ప్రాప్తం ప్రాప్త శ్చాభ్యుదయో మమ |
కిం ను స్యా చ్చిత్తమోహోఽయం భవే ద్వాతగతి స్త్వియమ్ || 23

ఉన్మాదజో వికారో వా స్యాదియం మృగత్పష్టికా |
అథవా నాయ మున్మాదో మోహోఽపున్మాదలక్షణః || 24

సంబుధ్యేచాహ మాత్మాన మిమం చాపి వనౌకసమ్ |
ఇత్యేవం బహుధా సీతా సంప్రధార్య బలాబలమ్ || 25

రక్షసాం కామరూపత్వా న్మేనే తం రాక్షసాధిపమ్ |
ఏతాం బుద్ధిం తదా కృత్వా సీతా సా తనుమధ్యమా || 26

న ప్రతివ్యాజహారాథ వానరం జనకాత్మజా |
సీతాయా శ్చింతితం బుద్ధ్వా హనుమాన్ మారుతాత్మజః || 27

హనుమతా సీతాసాంత్వనమ్

శ్రోత్రానుకూలై ర్వచనై స్తదా తాం సంప్రహర్షయత్ |
ఆదిత్య ఇవ తేజస్వీ లోకకాంత శ్శశీ యథా || 28

రాజా సర్వస్య లోకస్య దేవో వైశ్రవణో యథా |
విక్రమే ణోపపన్నశ్చ యథా విష్ణు ర్మహాయశాః || 29

సత్యవాదీ మధుర వాగ్ దేవో వాచస్పతి ర్యథా |
రూపవాన్ సుభగ శ్రీమాన్ కందర్ప ఇవ మూర్తిమాన్ || 30

- స్థానక్రోధః ప్రహర్తా చ శ్రేష్ఠో లోకే మహారథః |
 బాహుచ్ఛాయా మవష్టభో యస్య లోకో మహాత్మనః || 31
- అపకృ ష్యోశ్రమపథాన్ మృగరూపేణ రాఘవమ్ |
 శూన్యే యేనాపనీతాసి తస్య ద్రక్ష్యసి యత్ఫలమ్ || 32
- న చిరా ద్రావణం సంఖ్యే యో వధిష్యతి వీర్యవాన్ |
 రోషప్రముక్తై రిముభి ర్జ్వలద్భిరివ పావకైః || 33
- తేనాహం ప్రేషితో దూత స్త్వత్ సకాశ మిహాగతః |
 త్వద్వియోగేన దుఃఖార్త స్స త్వాం కౌశల మబ్రవీత్ || 34
- లక్ష్మణశ్చ మహాతేజా స్సుమిత్రానందవర్ధనః |
 అభివాద్య మహాబాహు స్స త్వాం కౌశల మబ్రవీత్ || 35
- రామస్య చ సఖా దేవి సుగ్రీవో నామ వానరః |
 రాజా వానరముఖ్యానాం స త్వాం కౌశల మబ్రవీత్ || 36
- నిత్యం స్మరతి రామ స్త్వాం ససుగ్రీవ స్సలక్ష్మణః |
 దిష్ట్యా జీవసి వైదేహి! రాక్షసీవశ మాగతా || 37
- న చిరా ద్దృక్ష్యసే రామం లక్ష్మణం చ మహాబలమ్ |
 మధ్యే వానరకోటీనాం సుగ్రీవం చామితోజసమ్ || 38
- అహం సుగ్రీవసచివో హనుమాన్ నామ వానరః |
 ప్రవిష్టో నగరీం లంకాం లంఘయిత్వా మహోదధిమ్ || 39
- కృత్వా మూర్ఛ్ని పదన్యాసం రావణస్య దురాత్మనః |
 త్వాం ద్రష్టు ముపయాతోఽహం సమాశ్రిత్య పరాక్రమమ్ || 40
- నాహమస్మి తథా దేవి! యథా మా మవగచ్ఛసి |
 విశంకా త్యజ్యతా మేషా శ్రద్ధత్స్వ వదతో మమ || 41

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే వాల్మీకీయే చతుర్వింశత్యహస్రికాయాం సంహితాయామ్ శ్రీమత్సుందరకాండే చతుస్త్రింశ స్సర్గః